

การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ

FACTOR ANALYSIS OF HAND-WOVEN CLOTH ENTREPRENEUR'S COMPETENCIES

อรวีภา มงคลดาว¹ มนัสวาส์ โกวิทยา² และอาชญญา รัตนอุบล³Ornwipa Mongkondaw¹, Manaswas Kovitaya², and Archanya Ranata Ubol³

ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Department of Lifelong Education, Faculty of Education, Chulalongkorn University

Received: August 14, 2022 / Revised: November 8, 2022 / Accepted: November 16, 2022

บทคัดย่อ

การพัฒนาผู้ประกอบการผ้าทอมือให้เป็นผู้มีความรู้ ชำนาญ และมีคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ นอกจากจะเกิดประโยชน์โดยตรงผู้ประกอบการแล้ว ยังเป็นการสร้างรายได้กับชุมชนด้วย งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ และวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ แบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการผ้าทอมือที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 18 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และระยะที่ 2 วิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน จากผู้ประกอบการผ้าทอมือ จำนวน 1,029 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) องค์ประกอบสมรรถนะแกน ประกอบด้วย 4 ตัวแปร 1.1) การจัดการตนเองเพื่อพัฒนาการประกอบการผ้าทอมือ 1.2) การมุ่งผลสัมฤทธิ์เพื่อการประกอบการ 1.3) ความสามารถทางการตลาดและผลิตภัณฑ์ 1.4) ความรู้และความชำนาญในการทอผ้า 2) องค์ประกอบสมรรถนะทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 3 ตัวแปร 2.1) การเป็นผู้นำและการทำงานร่วมกับผู้อื่น 2.2) การออกแบบและถ่ายทอดการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ และ 2.3) ความรู้ความสามารถในการย้อมสีธรรมชาติและการบริหารจัดการการประกอบการผ้าทอมือ องค์ประกอบสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือสามารถนำไปสร้างกิจกรรมหรือหลักสูตรสำหรับผู้ประกอบการผ้าทอมือต่อไป

คำสำคัญ: การวิเคราะห์องค์ประกอบ สมรรถนะผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการผ้าทอมือ

Abstract

The development of skilled hand-woven cloth entrepreneurs with technical knowledge and entrepreneurial characters has benefits not only to the entrepreneurs but also to the hand weaving community. The purpose of this research was to study the hand-woven cloth

entrepreneur's competencies and to analyze the factors of the hand-woven cloth entrepreneur's competencies. The research was divided into 2 phases. Phase 1 was a study of the competencies of hand-woven cloth entrepreneurs based on interviewing with 18 successful hand-woven cloth entrepreneurs using an in-depth interview. The data were analyzed by content analysis. Phase 2 was an analysis of the factors of the hand-woven cloth entrepreneurs' competencies by using exploratory factor analysis and confirmation factor analysis. The research sample consisted of 1,029 hand-woven cloth entrepreneurs. The employed research tool was a rating scale questionnaire. Research data were analyzed with the use of a computer program.

The research results revealed that the hand-woven cloth entrepreneur's competencies consisted of 2 factors as follows: (1) the core competency factor consisting of 4 variables; (1.1) self-management for the development of hand-woven business, (1.2) the focus on achievement for entrepreneurship, (1.3) the marketing and products management ability, and (1.4) the knowledge and expertise in weaving; and (2) the functional competency factor consisting of 3 variables; (2.1) the leadership and collaboration with the others, (2.2) the designing and transfer of creating hand-weaving, and (2.3) the knowledge and ability concerning natural dyeing and management of hand-woven cloth entrepreneurship. The factors of hand-woven cloth entrepreneur's competencies can be used to create activities or programs for hand-woven cloth entrepreneurial development.

Keywords: Factor Analysis, Entrepreneur's Competencies, Hand-woven Cloth Entrepreneur

บทนำ

การเป็นผู้ประกอบการถูกยกให้เป็นประเด็นสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประชาคมโลก ในการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (United Nation Conference on Trade and Development: UNCTAD) 2022 โดยเฉพาะการพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการในระดับบุคคลและชุมชน ประเทศไทยตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน การเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการ (National Strategy 2018-2037, 2021) เน้นความสำคัญในการพัฒนาผู้ประกอบการทั้งในระดับบุคคลและชุมชน ด้วยการพัฒนาผู้ประกอบการให้มีความพร้อมทางด้านทัศนคติ ทักษะความสามารถ และความรู้เพื่อรับมือกับการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง

อย่างรวดเร็ว (The Office of SMEs Promotion, 2018) จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโต (Nara, 2020)

ประเทศไทยมีผู้ประกอบการมากกว่า 3 ล้านราย (The Office of SMEs Promotion, 2020) ส่วนใหญ่ประกอบการเกี่ยวกับปัจจัย 4 ซึ่งเป็นสินค้าและบริการที่สำคัญ ประกอบด้วย อาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และเครื่องนุ่งห่ม จากรายงานมูลค่าการส่งออกผ้าทอมือเดือนมกราคม 2564 พบว่า การขยายตัวของผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ ดิตลบร้อยละ -20.1 และมีมูลค่าการส่งออกได้ลดลงจากปีก่อนหน้าลดลงถึง 1,074.09 ล้านบาท (Sustainable Arts and Crafts Institute of Thailand (Public Organization), 2021) สอดคล้องกับข้อมูล

ของกรมพัฒนาชุมชนปี 2564 พบว่า ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือที่ได้รับการยอมรับในมาตรฐานศักยภาพการแข่งขันระดับ 5 ดาว มีเพียง 6,008 ผลิตภัณฑ์ จากจำนวนผู้ประกอบการผ้าทอมือที่มีมากกว่า 9 หมื่นราย (Community Development Department, 2022) ซึ่งเกิดจากปัญหาการไม่รักษาคุณภาพการทอผ้า การผลิตไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ผู้ประกอบการขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องผ้าและการทอผ้าในเชิงลึกและไม่ให้ความสำคัญกับคุณค่าของเอกลักษณ์ผ้าทอมือ และยังขาดความชำนาญในการประกอบการ เมื่อเกิดปัญหาจึงไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ในทันที รวมทั้งการไม่อดทนรอความสำเร็จของผู้ประกอบการทำให้เลิกกิจการกลางคัน นอกจากนี้ปัญหาที่ตัวผู้ประกอบการ และการจัดการการผลิตแล้วยังพบว่า ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือขาดการวิจัยและพัฒนาทั้งในด้านการผลิต การออกแบบ การตลาด และขาดการส่งเสริมผ้าทอมือให้ใช้สอยเป็นประโยชน์ในชีวิตปัจจุบัน (The Office of SMEs Promotion, 2020; Trade Policy and Strategy Office, 2018; Yenthong, 2015) สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญถึงปัญหาการประกอบการผ้าทอมือในปัจจุบัน “...ปัญหาเกิดจากตัวคนทำไม่ดูแลคุณภาพการทอผ้า เส้นใย ลวดลาย ระบายยาก...พอได้ไม่เท่าที่คิดก็เลิกไป...การทอผ้าใช้เวลาต้องอดทน การประกอบการจึงต้องมีความรู้จริง และอดทน...” (Personal communication No. 2, December 19, 2020) “ต้นทุนและแรงงานเป็นเรื่องที่ต้องควบคุมดูแลจัดการให้ดี ถ้าไม่จัดการปัญหาจะมามากจนแก้ไขไม่ได้...พอแก้ไขไม่ได้ก็เลิกไป” (Personal communication No. 2, No. 7, December 19, 2020) เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาคำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ผู้ประกอบการเกิดสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ โดยการใช้ความรู้ ทักษะความชำนาญในการประกอบการผ้าทอมือมีคุณลักษณะที่เหมาะสมของผู้ประกอบการเพื่อรองรับกับสิ่งที่ไม่คาดฝัน สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันเวลา ซึ่งจะช่วยให้

ผู้ประกอบการผ้าทอมือประสบความสำเร็จในการประกอบการ

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือโดยการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถนำองค์ประกอบสมรรถนะด้านต่าง ๆ มาใช้ตรวจสอบและพัฒนาการประกอบการผ้าทอมือของตนเอง ชุมชนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และประสบความสำเร็จในการประกอบการ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ และวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ

ทบทวนวรรณกรรม

ผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการเป็นได้ทั้งปัจเจกและกลุ่มคนที่เห็นโอกาสทางธุรกิจ เป็นผู้ริเริ่มสร้างกิจการองค์กรจากการนำความรู้ ความเชี่ยวชาญภายในตนเองออกมาสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์ สร้างสรรค์คุณค่าสู่มูลค่าผ่านผลิตภัณฑ์ทางธุรกิจที่มีอัตลักษณ์ (Majid & Koe, 2012) ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีความรู้ในการประกอบการสิ่งนั้น เพื่อนำเอาความชำนาญมาใช้แก้ไขปัญหา ด้วยวิธีการที่เหมาะสม และรู้จักวางแผนการดำเนินงาน และจัดการแรงงาน เพื่อลดความเสี่ยงในการประกอบการ (Department of Industrial Promotion, 2020) นอกจากนี้ผู้ประกอบการต้องแสดงออกถึงความตั้งใจและคิดสร้างสรรค์ พัฒนาสินค้าและบริการจากทรัพยากรที่จำกัด และต้องเข้าถึงเทคโนโลยีเพื่อเท่าทันและเข้าถึงกลุ่มลูกค้าอย่างไร้พรมแดนหรือที่เรียกว่า ผู้ประกอบการในยุค 4.0 ซึ่งจะเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จ (Aker, 2022)

ผู้ประกอบการผ้าทอมือ

ผ้าหรือเครื่องนุ่งห่มเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การทอผ้าในอดีตทำเพื่อใช้สอยในชีวิตประจำวันของคนในครอบครัว แต่ในปัจจุบัน

การทอผ้าเป็นการหาเลี้ยงชีพ สร้างรายได้ให้ครอบครัว และชุมชน ผ่านการสร้างสรรค์ลวดลายจากอิทธิพล วัฒนธรรม จารีตประเพณี ผสมผสานการดำเนินชีวิต จนเกิดเป็นความโดดเด่นและแตกต่างกัน (Chudhavipata, 2012)

ดังนั้นผู้ประกอบการผ้าทอมือ นอกจากต้อง มีความรู้ความชำนาญเรื่องผ้าทอมือและการทอผ้า แล้ว ยังจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม และการบริหารจัดการธุรกิจร่วมด้วย ซึ่งเป็นการประสาน ความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหา และประสบความสำเร็จในการประกอบการ

แนวคิดสมรรถนะ

McClelland (1973) เป็นผู้เสนอแนวคิด สมรรถนะที่ได้รับความนิยมจนปัจจุบัน โดยเฉพาะใน ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ นำโมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) มาใช้ในการอธิบายความแตกต่าง ระหว่างบุคคลโดยเปรียบเทียบบุคคลได้กับภูเขาน้ำแข็ง 2 ส่วน โดยส่วนที่ปรากฏชัดเจนและสามารถพัฒนาง่าย โดยการให้การศึกษา การฝึกฝนปฏิบัติ หากเทียบกับ โมเดลภูเขาน้ำแข็งแล้วคือ ส่วนที่ลอยอยู่เหนือน้ำ และ สำหรับส่วนที่มองไม่เห็นอยู่ใต้น้ำมีขนาดใหญ่ เป็น ส่วนที่สามารถพัฒนาได้ยากซึ่งซ่อนอยู่ภายในตัวบุคคล McClelland เปรียบเทียบส่วนนี้ว่าเป็นแรงจูงใจ คุณลักษณะ และบทบาทที่แสดงออกในสังคม มีผลต่อ พฤติกรรมในการแสดงออกในการทำงานของบุคคล นอกจากนี้ McClelland ยังแบ่งประเภทของสมรรถนะ ออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่

สมรรถนะพื้นฐาน เป็นความรู้ ทักษะพื้นฐานที่ บุคคลจำเป็นต้องมีในการทำงาน เช่น ความสามารถในการพูด การอ่าน การเขียน ซึ่งสมรรถนะเหล่านี้ไม่ได้ทำให้บุคคลนั้นมีผลงานที่แตกต่างจากผู้อื่น

สมรรถนะขั้นแยกแยะได้ เป็นปัจจัยที่ทำให้ บุคคลมีผลการทำงานได้สูงกว่ามาตรฐาน ทำให้ บุคคลผู้นั้นมีความแตกต่างจากผู้อื่นอย่างเห็นได้ชัด มุ่งเน้นที่การใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเพื่อ ช่วยให้เกิดผลงานที่ดีเลิศ

สมรรถนะตามวัตถุประสงค์หรือสมรรถนะ เจาะจง ซึ่ง Bryant และ Poustie (2001) ได้ปรับปรุงและ นำเสนอ สำหรับผู้ปฏิบัติงานเฉพาะซึ่งประกอบด้วย สมรรถนะหลักหรือสมรรถนะแกน (Core Competency) หมายถึง สิ่งที่สะท้อนความถนัดขององค์กรทำได้ดีที่สุด สมรรถนะเหล่านี้จะปรากฏจากการกำหนดค่านิยม ขององค์กร สมรรถนะด้านเทคนิค (Technical Competency) หรือสมรรถนะด้านวิชาชีพ (Professional Competency) เป็นสมรรถนะที่เกี่ยวข้อง กับความรู้ หรือทักษะเชิงเทคนิค จึงเป็นสมรรถนะที่ จำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานเฉพาะ ด้าน (Spencer et al., 1994)

เห็นได้ว่าการกำหนดสมรรถนะนอกจากจะ เป็นการเตรียมความพร้อมของกับบุคลากรของ องค์กรแล้ว ยังเป็นการหลีกเลี่ยงอันตรายที่จะ เกิดขึ้นกับองค์กรอีกด้วย

สำหรับประเทศไทยมีการนำแนวความคิด สมรรถนะมาใช้ในองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อใช้ ในการปรับปรุงระบบการดำเนินงาน การจำแนก ตำแหน่ง และการให้ค่าตอบแทน (Chatnarongsak & Jintakan, 2017)

การศึกษาสมรรถนะสามารถศึกษาได้หลายวิธี McClelland (1973) เสนอเทคนิคการสัมภาษณ์ เชิงพฤติกรรม (Behavioral Event Interview: BEI) มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมข้อมูลพฤติกรรม ความรู้สึก ทักษะความชำนาญ และคุณลักษณะของ บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน นอกจาก การสัมภาษณ์เชิงพฤติกรรมแล้ว ยังมีเทคนิคการ พยากรณ์อนาคต (Ethnographic Future Research: EFR) จุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญในอนาคตภาพ เพื่อให้ได้ภาพอนาคตที่ เป็นไปได้มากที่สุด และการศึกษาด้วยการใช้เทคนิค วิจัยอนาคต (Hair et al., 1995) หรือการศึกษาด้วย การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เป็น วิธีการทางสถิติเพื่อใช้ลดจำนวนตัวแปร ให้เหลือเพียง ตัวแปรจำนวนน้อย โดยนำตัวแปรที่มีความสัมพันธ์

ในทิศทางเดียวกัน นำมาไว้ในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งทำให้ตัวแปรในแต่ละกลุ่มไม่เหลื่อมล้ำกัน หรือตัวแปรที่ได้แยกออกจากกันอย่างชัดเจน แนวทางลักษณะข้างต้นได้รับการยอมรับว่าเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการกำหนดสมรรถนะของงาน

จากการศึกษาของแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้ผู้วิจัยได้ทราบภาพรวมของสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ คือ กล้าเสี่ยง การมีนวัตกรรมหรือความคิดสร้างสรรค์ ทำงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ รู้ลึก รู้จริงในสิ่งที่ทำและความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร แต่เนื่องจากการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ผ้าทอมือยังไม่มีปรากฏเป็นเอกสารเชิงวิชาการอย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาศมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์และวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)

วิธีการวิจัย

การดำเนินการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ โดยใช้กรอบการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะและการประกอบการ พร้อมทั้งสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 18 ท่าน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญต้องเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือที่ได้รับรางวัล มีผลงานการทอผ้าไหมหรือผ้าฝ้ายเป็นที่ประจักษ์ระดับนานาชาติ ระดับอาเซียนหรือระดับชาติอย่างใดอย่างหนึ่ง

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจะต้องมีผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับการคิดสรร OTOP 5 ดาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2563 หรือ OTOP SELECTED 77 PROVINCES

3. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้ประกอบการทอผ้าไหม ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมจะต้องได้รับตราคุณภาพพระราชทานสีทองและ/หรือสีเงินเท่านั้น

4. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความเต็มใจและสมัครใจที่จะให้ข้อมูลด้วยความยินดี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะนี้คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ใช้สัมภาษณ์สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยนำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความสอดคล้องของข้อคำถาม การใช้ภาษาในการสื่อความหมาย และความถูกต้องของภาษา พร้อมทั้งนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสร้างแบบสอบถามสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือต่อไป

ระยะที่ 2 วิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือการดำเนินงานในระยะนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ตัวอย่างในการวิจัยในระยะนี้คือ ผู้ประกอบการผ้าทอมือที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาชุมชน และ SME ประจำปี 2564 เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้ตัวอย่างจำนวน 500 คน ถือว่าเป็นจำนวนตัวอย่างที่มีความเหมาะสมมากในการหาองค์ประกอบเชิงสำรวจและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน Hair et al. (2010) ทั้งนี้ อัตราการตอบกลับแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยอยู่ร้อยละ 80 (Viratchai, 2012) ผู้วิจัยจึงส่งแบบสอบถามเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 เป็น 600 ฉบับ ทั้งในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน รวมทั้งสิ้น 1,200 ฉบับ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 4 ภูมิภาค โดยส่งแบบสอบถามไปภูมิภาคละ 150 ฉบับ สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจได้แบบสอบถามกลับมา 507 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.5 และสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ได้กลับมา 522 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87

โดยตัวอย่างทั้งหมดในขั้นตอนนี้รวมทั้งสิ้น 1,029 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้การแบ่งภูมิภาคออกเป็น 4 ภูมิภาค ตามกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ เลือกเฉพาะพื้นที่ที่มีการประกอบการผ้าทอมือมากที่สุด ภาคละ 1 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดขอนแก่น จังหวัดลพบุรี และจังหวัดสุราษฎร์ธานี แต่เนื่องจากเกิดการระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระลอกที่ 2 ในหลายพื้นที่ทำให้ผู้ประกอบการในหลายพื้นที่เลิกกิจการไป ประกอบกับเกิดอุทกภัยในพื้นที่ที่เป็นพื้นที่หลักในการเก็บตัวอย่าง จึงไม่สะดวกในการเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยจึงต้องเก็บตัวอย่างจากพื้นที่อื่นในภูมิภาคเดียวกัน โดยการจับสลากจากรายชื่อผู้ประกอบการผ้าทอมือให้ได้ครบตามจำนวนที่ตั้งไว้พื้นที่ละ 150 คน ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน จังหวัดลำปาง จังหวัดอุดรธานี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดสกลนคร และจังหวัดมหาสารคาม ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดราชบุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดนครปฐม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดเพชรบุรี ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดระนอง จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสนใจในการตอบแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เกี่ยวกับสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ ใช้ข้อความถามที่มีค่าดัชนี ระหว่าง .60-1.00 ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน จากการคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่

1. อาจารย์มหาวิทยาลัยสาขาศิลปกรรม มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือมีผลงานวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือโดยตรง

2. อาจารย์มหาวิทยาลัยสาขาประเมินผลและวิจัยการศึกษา มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าระดับรองศาสตราจารย์

3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมผลิตภัณฑ์พื้นบ้านโดยเฉพาะผ้าทอมือมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโทและมีประสบการณ์ในการทำงาน 8 ปีขึ้นไป

4. อาจารย์มหาวิทยาลัย สาขาการประกอบการ มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์

จากนั้นสร้างแบบสอบถามนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับผู้ประกอบการผ้าทอมือที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน นำผลไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยครอนบาค เท่ากับ .939 อยู่ระดับดีมาก (Cronbach & Furby, 1970) นำแบบสอบถามสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือที่ผ่านการตรวจสอบความตรงและความเที่ยงไปเก็บข้อมูลกับตัวอย่างด้วยวิธีการส่งไปรษณีย์ในรูปแบบไป-กลับ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยในระยะที่ 1

การศึกษาสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 18 คน ผู้วิจัยได้ประเด็นสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ 14 ประเด็น พร้อมความหมาย และนำความหมายที่ได้ไปสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าเพื่อนำไปใช้ในระยะต่อไป ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประเด็นการสัมภาษณ์พร้อมความหมาย และจำนวนความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล

ประเด็น	ความหมาย	จำนวนผู้ให้ข้อมูล สำคัญ
1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์เพื่อ การประกอบการผ้าทอมือ	พฤติกรรมของผู้ประกอบการผ้าทอมือที่แสดงให้เห็นความพากเพียร อดทน รับผิดชอบ เอาใจใส่ ละเอียดใจให้ความสำคัญกับทุกขั้นตอนในการทำงาน เพื่อให้การประกอบการผ้าทอมือประสบความสำเร็จ	18
2. ภาวะผู้นำ	พฤติกรรมและการปฏิบัติของผู้ประกอบการผ้าทอมือที่แสดงออกถึงความมั่นใจในการประกอบการผ้าทอมือของตนเอง รู้จักควบคุมและประมาณตนเอง มองเห็นคุณค่าของการประกอบการผ้าทอมือ และพร้อมเรียนรู้ เพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	18
3. ความรู้และชำนาญในการทอผ้า	ลักษณะของผู้ประกอบการผ้าทอมือที่แสดงออกถึงการใช้ความรู้และชำนาญในการจัดเตรียมวัตถุดิบและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้าและสามารถทอผ้าได้อย่างคล่องแคล่ว	18
4. ความรู้ความชำนาญในการ คัดเลือกเส้นใยและการเตรียม อุปกรณ์ทอผ้า	ลักษณะของผู้ประกอบการผ้าทอมือที่แสดงถึงการใช้ความรู้และความเชี่ยวชาญในการเตรียมอุปกรณ์และการคัดสรรเส้นใยฝ้ายและเส้นใยไหม เพื่อให้การผลิตสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและมีคุณภาพมากที่สุด	18
5. การให้บริการด้วยความเต็มใจ และตั้งใจ	พฤติกรรมหรือการปฏิบัติของผู้ประกอบการผ้าทอมือที่แสดงออกถึงความใส่ใจในการให้บริการด้วยการอธิบายผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ การให้ข้อมูลผ้าทอมือที่เป็นประโยชน์ และการให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับผ้าทอมือ	18
6. การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในการประกอบการ	ลักษณะของผู้ประกอบการผ้าทอมือที่แสดงออกถึงการใช้ความรู้และประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาในการผลิตเส้นใยและการทอผ้า หรือการดำเนินการประกอบการผ้าทอมือได้อย่างเหมาะสม	18
7. การยึดถือความถูกต้องและ ความยุติธรรม โปร่งใส	พฤติกรรมของผู้ประกอบการผ้าทอมือที่แสดงออกถึงการรักษาคำพูด และยึดมั่นในหลักการและวิถีแห่งการดำเนินการ	17
8. การกำหนดเป้าหมายและ การวางแผนเพื่อรับความเสี่ยง หรือเรื่องไม่คาดฝัน	ลักษณะของผู้ประกอบการผ้าทอมือที่นำความรู้ในการบริหารจัดการมาใช้วิเคราะห์ จุดแข็งจุดอ่อน กำหนด เป้าหมาย การวางแผนการทำการตลาด และวางแผนการประกอบการผ้าทอมือ เพื่อลดความเสียหายในการประกอบการ	16
9. ความรู้และความสามารถในการ ทำการตลาดและการตลาด ออนไลน์	ลักษณะของผู้ประกอบการผ้าทอมือที่แสดงออกถึงการใช้ความรู้และประสบการณ์ในการทำการตลาดและการตลาดออนไลน์ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ	16
10. ความรู้ความชำนาญในการ ออกแบบและสร้างสรรค์ ลวดลาย	ลักษณะของผู้ประกอบการผ้าทอมือที่แสดงออกถึงการใช้ความรู้และชำนาญในการใช้สี การย้อมสีธรรมชาติ การอ่านและสร้างกราฟออกแบบลวดลาย และเทคนิคการทอผ้า ทำให้เกิดลวดลาย (จก ยก เกาะ ขิด ล้วง ควบเส้น และมัดหมี่)	16
11. การตัดสินใจเด็ดขาดและ คาดการณ์แม่นยำ	ลักษณะของผู้ประกอบการผ้าทอมือที่มีความชัดเจนเด็ดขาด และการคาดคะเนทิศทางประกอบการผ้าทอมือ	14
12. ความรู้ในการออกแบบและ แปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ	ลักษณะของผู้ประกอบการผ้าทอมือที่แสดงออกถึงการใช้ความรู้และสามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือ	13
13. การตรวจสอบความถูกต้อง และการถ่ายทอดวิธีการทอผ้า	พฤติกรรมของผู้ประกอบการผ้าทอมือในการตรวจสอบความเรียบร้อยและความถูกต้องในทุกขั้นตอนของการทอผ้า รวมถึงการส่งต่อความรู้/การสอนการผลิตเส้นใยและทอผ้าได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน	11
14. การทำงานได้กับทุกคน	พฤติกรรมของผู้ประกอบการผ้าทอมือที่แสดงออกถึงการรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานเกิดความสุข และได้ประสิทธิภาพในการประกอบการ	9

ผู้วิจัยทำการคัดเลือกประเด็นที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญตอบไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นสมรรถนะแกนของการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ ได้แก่ ประเด็นที่ 1-6 และผู้วิจัยทำการคัดเลือกประเด็นที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ความคิดเห็นต่างกัน ซึ่งเป็นสมรรถนะทางวิชาชีพ ได้แก่ ประเด็นที่ 7-14

ผลการวิจัยในระยะที่ 2

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะแกน และสมรรถนะทางวิชาชีพของการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ มีรายละเอียดดังนี้

1. องค์ประกอบสมรรถนะแกนของการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันพบว่า ตัวแปรที่บ่งชี้สมรรถนะแกนทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .432 ถึง .729 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ตัวแปรการจัดการตนเองเพื่อพัฒนาการประกอบการผ้าทอมือ (SELF-MANG.COR) กับความรู้และความชำนาญในการทอผ้า (HANDSKOL.COR) มีค่าเท่ากับ .740 รองลงมาคือ การจัดการตนเองเพื่อพัฒนาการประกอบการผ้าทอมือ (SELF-MANG.COR) กับความสามารถทางการตลาดและผลิตภัณฑ์ (MAKSERV.COR) มีค่าเท่ากับ .657 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดคือ ตัวแปรการมุ่งผลสัมฤทธิ์เพื่อการประกอบการ (ENPACHV.

COR) กับความสามารถทางการตลาดและผลิตภัณฑ์ (MAKSERV.COR) มีค่าเท่ากับ .544 เมื่อพิจารณาค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity ซึ่งเป็นค่าสถิติทดสอบสมมติฐานว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์นั้นเป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ (Identity Matrix) หรือไม่พบว่า มีค่าเท่ากับ 1,016.631 ($p < .000$) แสดงว่าไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีไกเซอร์-เมเยอร์-ออลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin Measures Of Sampling Adequacy: KMO) มีค่าเท่ากับ .826 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรต่าง ๆ ในข้อมูลชุดนี้มีความสัมพันธ์กันและมีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบได้ (ENPSTAMANG.FUNT) มีค่า .541 และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดคือ ตัวแปรการเป็นผู้นำและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (LEADCORP.FUNT) กับการออกแบบและถ่ายทอดการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ (HANDWCREAT.FUNT) มีค่าเท่ากับ .470 เมื่อพิจารณาค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity ซึ่งเป็นค่าสถิติทดสอบสมมติฐานว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์นั้นเป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ (Identity Matrix) หรือไม่พบว่า มีค่าเท่ากับ 1,013.026 ($p < .000$) แสดงว่าไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีไกเซอร์-เมเยอร์-ออลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin Measures of Sampling Adequacy: KMO) มีค่าเท่ากับ .611 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรต่าง ๆ ในข้อมูลชุดนี้มีความสัมพันธ์กันและมีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบได้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการตรวจสอบความตรงของสมรรถนะแกนและสมรรถนะทางวิชาชีพ

ตัวแปรของ สมรรถนะแกน	(SELF MANG. COR)	(ENPA CHV. COR)	(MAKS ERV. COR)	(HAND SKOL. COR)	ตัวแปรของ สมรรถนะ ทางวิชาชีพ	(LEADCORP. FUNT)	(HANDWCR EAT.FUNT)	(ENPSTAMA NG.FUNT)
(SELF MANG. COR)	1.000				(LEADCORP .FUNT)	1.000		
(ENPACHV. COR)	.606**	1.000			(HANDWCREAT. FUNT)	.470**	1.000	
(MAKSERV. COR)	.657**	.544**	1.000		(ENPSTAMANG. FUNT)	.541**	.894**	1.000
(HANDSKOL. COR)	.740**	.585**	.655**	1.000	Mean	4.347	3.393	3.528
Mean	4.203	4.339	3.822	3.920	S.D.	0.543	1.045	.914
S.D.	0.641	0.624	0.835	0.851	Bartlett's Test of Sphericity = 1,013.026 df = 3 p = .000 KMO = .611			
Bartlett's Test of Sphericity = 1,016.631 df = 6 p = .000 KMO = .826					หมายเหตุ: ** p<.01			

หมายเหตุ: ** p<.01

2. องค์ประกอบสมรรถนะทางวิชาชีพของการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันพบว่า ตัวแปรที่บ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .470 ถึง .894 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ตัวแปรการออกแบบและถ่ายทอดการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ (HANDWCREAT.FUNT) กับความรู้ความสามารถในการย้อมสีธรรมชาติและการบริหารจัดการการประกอบการผ้าทอมือ (ENPSTAMANG.FUNT) มีค่าเท่ากับ .894 รองลงมาคือ การเป็นผู้นำและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (LEADCORP.FUNT) กับความรู้ความสามารถในการย้อมสีธรรมชาติและการบริหารจัดการการประกอบการผ้าทอมือ

ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดสมรรถนะแกนโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับ

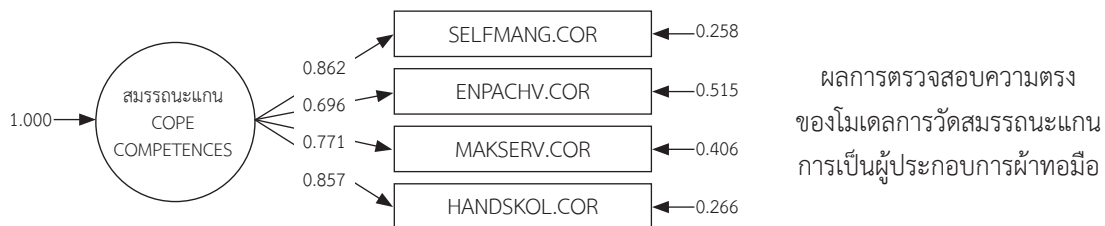
ข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 (1, N = 522) = 1.101, p = .577, GFI = 1.000, AGFI = .999, RMR = .001, RMSEA = .000$) เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานของสมรรถนะแกนพบว่า ทุกตัวแปรมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) สามารถเรียงน้ำหนักองค์ประกอบในรูปของคะแนนมาตรฐานของตัวแปรจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ความสามารถทางการตลาดและผลิตภัณฑ์ (MAKSERV.COR, $\beta = 0.914$) การจัดการตนเองเพื่อพัฒนาการประกอบการผ้าทอมือ (SELF MANG.COR, $\beta = 0.825$) การมุ่งผลสัมฤทธิ์เพื่อประกอบการ (ENPACHV.COR, $\beta = 0.738$) และความรู้และความชำนาญในการทอผ้า (HANDSKOL.COR, $\beta = 0.741$) ตามลำดับ และมีความแปรปรวนร่วมกันกับสมรรถนะแกนของการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือร้อยละ 74.2, 73.4, 59.4 และ 48.5 ตามลำดับ ดังรายละเอียดผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตารางและแผนภาพผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดสมรรถนะแกน

น้ำหนักองค์ประกอบสมรรถนะแกน					
ตัวแปร	b(SE)	β	t	R ²	ค่าสัมประสิทธิ์ คะแนนองค์ประกอบ
SELFMANG.COR	0.552 (0.024)	0.825	23.440**	0.742	0.577
ENPACHV.COR	0.434 (0.025)	0.738	17.363**	0.485	0.239
MAKSERV.COR	0.644 (0.032)	0.914	19.973**	0.594	0.251
HANDSKOL.COR	0.729 (0.031)	0.741	23.246**	0.734	0.418

Chi-square = 1.101, df = 2, $p = .577$ GFI = 0.999, AGFI = 0.999, RMR = 0.001, RMSEA = .000

หมายเหตุ: ** $p < .01$



สำหรับผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดสมรรถนะทางวิชาชีพ ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2(1, N = 522) = 2.376, p = .123$, GFI = .997, AGFI = .982, RMR = .005, RMSEA = .051) เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานของสมรรถนะทางวิชาชีพพบว่า ทุกตัวแปรมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวก ขนาดตั้งแต่ 0.545 ถึง 0.988 และมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) สามารถเรียงน้ำหนักองค์ประกอบ

ในรูปของคะแนนมาตรฐานของตัวแปรจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ความรู้ความสามารถในการย้อมสีธรรมชาติ และการบริหารจัดการการประกอบการผ้าทอมือ (ENPSTAMANG.FUNT, $\beta = .988$) การออกแบบและถ่ายทอดการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ (HANDW-CREAT.FUNT, $\beta = .904$) และการเป็นผู้นำและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (LEADCORP.FUNT, $\beta = .545$) ตามลำดับ และมีความแปรปรวนร่วมกันกับสมรรถนะทางวิชาชีพ ร้อยละ 97.6, 81.8 และ 29.7 ตามลำดับ ดังรายละเอียดผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตารางและแผนภาพผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดสมรรถนะทางวิชาชีพ

น้ำหนักองค์ประกอบสมรรถนะทางวิชาชีพ					
ตัวแปร	B (SE)	β	t	R ²	ค่าสัมประสิทธิ์ คะแนนองค์ประกอบ
LEADCORP.FUNT	0.296 (0.022)	0.545	13.353**	0.297	0.031
HANDWCREAT.FUNT	0.945 (0.035)	0.904	26.748**	0.818	0.102
ENPSTAMANG.FUNT	0.903 (0.029)	0.988	31.507**	0.976	0.967

Chi-square = 2.376, df = 1, p = .123, GFI = 0.997, AGFI = 0.982, RMR = 0.005, RMSEA = .051

หมายเหตุ: ** p<.01



อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่า โมเดลองค์ประกอบสมรรถนะของการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งเกิดจากการที่ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งสัมภาษณ์ผู้ประกอบการผ้าทอที่เป็นผู้ประสบความสำเร็จจึงสามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัยได้

สำหรับองค์ประกอบสมรรถนะแกนที่ส่งผลต่อการเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมี ได้แก่ 1) การจัดการตนเองเพื่อพัฒนาการประกอบการผ้าทอ 2) ความรู้และความชำนาญในการทอผ้า เป็นการจัดการตนเองให้เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์ที่จะประกอบการสอดคล้องกับ Chaiwut และ Pongsatean (2020) ที่กล่าวถึง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคคลส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร เมื่อบุคคลมีประสิทธิภาพทั้งด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญ นอกจากจะสามารถ

แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้แล้ว ยังช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินการ 3) การมุ่งผลสัมฤทธิ์เพื่อประกอบการ สอดคล้องกับ Sakwarawit (2004) เกี่ยวกับความมุ่งมั่นตั้งใจ เป็นคุณลักษณะที่เด่นชัดถึงความมั่นใจในการนำความรู้ ทักษะ การตัดสินใจและการปฏิบัติภายใต้สถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนในการทำงาน และมีความซื่อตรง ซื่อสัตย์ในการเป็นผู้ประกอบการ ที่เป็นบุคลิกภาพที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่นตั้งใจดำเนินการประกอบการ และยังสอดคล้องกับความสำเร็จของการผู้ประกอบการอีก (Lumpkin & Dess, 1996; Miller, 1983) 4) การให้บริการทางการตลาดและผลิตภัณฑ์ มีความสอดคล้องกับ Akera (2022) ที่กล่าวถึงผู้ประกอบการในยุค 4.0 เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยและลูกค้าที่มีความต้องการมากขึ้น ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีความรู้ นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ และสามารถใช้เทคโนโลยี เพื่อให้สามารถเข้าถึงความ

ต้องการของลูกค้า ค้นหาความเป็นไปได้ คิดวิเคราะห์ ทิศทางความต้องการ วางรากฐานการขาย เพื่อเข้าถึง กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้าง รายได้ และมีความสำคัญในการสร้างธุรกิจให้เติบโต

องค์ประกอบสมรรถนะทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อ การเป็นผู้ประกอบการผ้าทอมือ ได้แก่ 1) การเป็น ผู้นำและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะสอดคล้องกับ งานวิจัยของ Udomsri et al. (2021) ที่ว่าการตัดสินใจ ในการทำงานและการมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นเหตุจำเป็น ซึ่งความสำเร็จในการทำงาน โดยพบว่า ผู้ประกอบการ ที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีความสามารถในการ สื่อสารที่ชัดเจนและมีความสามารถในการ เข้า กับทุกคน มีเทคนิคการประสานงานและสามารถ มอบหมายได้ตรงตามความสามารถของคนเหล่านั้น 2) การออกแบบและถ่ายทอดการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ ผ้าทอมือ และ 3) ความรู้ความสามารถในการ ย่อม สีธรรมชาติและการบริหารจัดการการประกอบการ ผ้าทอมือ สอดคล้องกับ Phonprasert (2011) เกี่ยวกับ กลยุทธ์การบริหารและการบริการสมัยใหม่ที่ทำให้ การตรวจสอบได้อย่างโปร่งใส ยังต้องมีการออกแบบ และถ่ายทอดการสร้างสรรค์ที่โดดเด่น รวมทั้งการบริการ ที่มีการนำเสนอ ความคิด วิธีการใหม่ เพื่อตอบสนอง ความต้องการของลูกค้า ทำให้ลูกค้าเกิดความประทับใจ นำมาสู่ความได้เปรียบทางการแข่งขัน มีความเป็น

มืออาชีพและมีมาตรฐานในด้านการบริการและเกิด ประสิทธิภาพสูงสุดกับธุรกิจต่อไป

สรุปผล

สรุปได้ว่าโมเดลองค์ประกอบสมรรถนะแกน และสมรรถนะทางวิชาชีพของการเป็นผู้ประกอบการ ผ้าทอมือ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิง ประจักษ์

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

โมเดลองค์ประกอบสมรรถนะการเป็น ผู้ประกอบการผ้าทอมือ สามารถนำไปสร้างกิจกรรม หรือหลักสูตรสำหรับผู้ประกอบการผ้าทอมือทั้งใน ระดับพื้นฐาน และระดับเฉพาะทาง เพื่อให้เกิดการ พัฒนาตนเอง โดยคำนึงถึงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ สมรรถนะเป็นสำคัญ

กิตติกรรมประกาศ

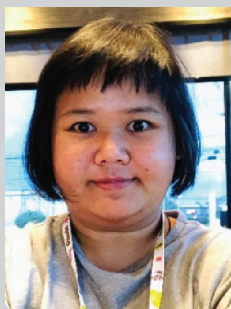
ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีได้ เปิดเผยนามทุกท่าน และขอขอบคุณสำนักงานการวิจัย แห่งชาติที่สนับสนุนทุนพัฒนาศักยภาพนักวิจัย ประจำปี 2564 และกองงานราชดาภิเชกสมโภช ทุน 90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปี 2563

References

- Akera, R. (2022). The future entrepreneur for 4.0. *VRU Research and Development Journal Science and Technology*, 12(2), 79-88. [in Thai]
- Bryant, J., & Poustie, K. (2001). *Competencies needed by public library staff*. Bertelsmann Foundation. <http://uflibjobcompetencies.pbworks.com/f/Pub%20Lib%20Comp.pdf>
- Chaiwut, T., & Pongsatean, L. (2020). A guideline to promote competency that affects work efficiency personnel of the local government organization. *HUSO Journal of Humanities and Social Sciences*, 11(1), 135-150. [in Thai]
- Chatnarongsak, S., & Jintakan, S. (2017). Conceptual framework of human resource development of an organization in the 21st century. *Journal of Yala Rajabhat University*, 12(Special), 168-184. [in Thai]

- Chudhavipata, W. (2012). *Textile: Reflection of Thai traditions*. Dhurakij Pundit University.
- Community Development Department. (2022). *Otop big data*. <https://otop.cdd.go.th/> [in Thai]
- Cronbach, L. J., & Furby, L. (1970). How we should measure “change”: Or should we? *Psychological Bulletin*, 74(1), 68-80. <https://doi.org/10.1037/h0029382>
- Department of Industrial Promotion. (2020). *Annual project: Kon Phan R startup*. <https://www.dip.go.th/th/news/lists/2019-01-04-04-35-28>
- Hair, J. F., Jr., Anderson, R. E., Tatham, R. L., & Black, W. C. (1995). *Multivariate data analysis*. Macmillan Publishing Company.
- Hair, J. F. Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis: A global perspective* (7th ed.). Pearson.
- Lumpkin, G. T., & Dess, G. G. (1996). Clarifying the entrepreneurial orientation construct and linking it to performance. *The Academy of Management Review*, 21(1), 135-172. <https://doi.org/10.2307/258632>
- Majid, I. A., & Koe, W. L. (2012). Sustainable Entrepreneurship (SE): A revised model based on Triple Bottom Line (TBL). *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 2(6), 293-310.
- McClelland, D. C. (1973). Testing for competency rather than for intelligence. *American Psychologist*, 28(1), 1-14
- Miller, D. (1983). The correlates of entrepreneurship in three types of firms. *Management Science*, 29(7), 770-791.
- Nara, K. (2020). Concept of entrepreneurial mindset development. *Journal of the Association of Researchers*, 25(3), 278-290. [in Thai]
- National Strategy 2018-2037. (2021, December 13). *The government Gazette*. Vol. 135 parts 82 kor 13 octoter 2021. 1-74. [in Thai]
- Onuoha, G. (2007). Entrepreneurship. *AIST International Journal*, 10, 20-32.
- Personal Communication no.2. (2020, December 19). Interviewed by O. Mongkondaw [Tape recording]. IMPACT Arena, Exhibition and Convention Center, Nonthaburi.
- Personal Communication no.7. (2020, December 19). Interviewed by O. Mongkondaw [Tape recording]. IMPACT Arena, Exhibition and Convention Center, Nonthaburi.
- Phonprasert, W. (2011). Strategic management concept. In *Strategic Management in Health Development* (pp. 1-62). Sukothai Thammathirat Open University. <https://www.stou.ac.th/Schools/Shs/upload/%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B9%88%E0%B8%A7%E0%B8%A2%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%201.pdf> [in Thai]
- Sakwarawit, A. (2004). Competency: The old story we lost. *Chulalongkorn Review*, 16(1), 57-72. [in Thai]

- Spencer L. M., McClelland D. C., & Spencer, S. M. (1994). *Competency assessment methods: History and state of the art*. Hay/McBer Research Press.
- Sustainable Arts and Crafts Institute of Thailand (Public Organization). (2021). *Export arts and crafts products annual report 2021*. <https://www.sacit.or.th/th/detail/2021-04-23-15-37-22> [in Thai]
- The Office of SMEs Promotion. (2018). *Annual report 2018*. <http://sme.go.th> [in Thai]
- The Office of SMEs Promotion. (2020). *Annual report 2020*. <http://sme.go.th> [in Thai]
- Trade Policy and Strategy Office. (2018). Future of Thai-Textile...pro and corn? *TPSO Journal*, 2(9), 5.
- Udomsri, A., Kraichan, P., & Roopsing, T. (2021). The model of competency development of spa operators. *Technical Education Journal King Monkut's University of Technology North Bangkok*, 12(1), 91-100. [in Thai]
- Viratchai, N. (2012). *The Linear Relationship (LISREL): Statistic for social science and behavioral sciences*. Department of Educational Research and Psychology, Faculty of Education, Chulalongkorn University. [in Thai]
- Yenthong, H. B. (2015). The problems of Mud Mee Silk Weaving Groups in Tambon Sri Boon Rueang of Chonnabot District Khon Kaen Province. *Warasand Karn Borikarn Thongth in Thai*, 9(1), 100-117. [in Thai]



Name and Surname: Ornwipa Mongkondaw

Highest Education: Ph.D. Candidate, Department of Lifelong Education, Faculty of Education

Affiliation: Chulalongkorn University

Field of Expertise: Lifelong Learning, Adult Education, Local Wisdom Knowledge Transfers, Mix Method, and Action Research



Name and Surname: Manaswas Kovitaya

Highest Education: Ph.D. (Non-formal Education), Chulalongkorn University

Affiliation: Chulalongkorn University

Field of Expertise: Program on Education, Adult Education, and Lifelong Learning



Name and Surname: Archanya Ratana-Ubol

Highest Education: Ed.D. (Adult Education-Research Design)

University of Missouri, St. Louis, U.S.A.

Affiliation: Chulalongkorn University

Field of Expertise: Need Assessment, Adult and Elderly Education, Adult and Continuing Education, Lifelong Learning, and Active Aging